

درس ده (چه عواملی موجب گسترش علوم و فنون در دوره ی اسلامی شد؟)

۱. مهم ترین علت پیشرفت علمی مسلمانان چیست؟ تعالیم دین اسلام.
۲. آیات قرآن کریم انسان ها را به تفکر درباره ی چه چیزی دعوت میکند؟ تفکر درباره ی آفرینش، حرکت ستارگان و سیارات، زندگی جانوران و گیاهان و نظایر آن
۳. پیامبر گرامی اسلام (ص) درباره ی کسب علم چه فرمودند؟ به دنبال کسب علم باشید؛ حتی اگر مجبور شوید تا چین بروید.
۴. دو امامی که کلاس های درس داشتند و شاگردان زیادی را آموزش دادند، نام ببرید. امام باقر (ع) و امام صادق (ع)

۵. مسلمانان برای انجام چه کارهایی به علم ریاضیات و ستاره شناسی نیاز داشتند؟ تعیین جهت قبله ساعت طلوع و غروب خورشید و تقویم و برای انجام عبادت ها، کشتی رانی در دریا و نظایر آن.
۶. مسلمانان با چه وسیله ای موقعیت ستاره ها را مطالعه می کردند؟ اسطرلاب
۷. مسلمانان در کدام موارد مربوط به دریانوردی مهارت داشتند؟ ساختن و هدایت کشتی ها.
۸. چگونه مسلمانان مسیر خود را در دریا پیدا می کردند؟ با توجه به ستاره ی قطبی.
۹. علوم و فنون سرزمین های دیگر چگونه در اختیار مسلمانان قرار می گرفت؟ وقتی آن سرزمین ها را فتح می کردند.
۱۰. مسلمانان چگونه از آثار علمی ملت هایی چون ایران و یونان استفاده می کردند؟ آثار علمی شان را به عربی ترجمه می کردند.
۱۱. حمایت فرمانروایان چه تاثیری در گسترش علوم و فنون داشته است؟ از دانشمندان حمایت می کردند و خودشان کتابخانه و مدارس و... می ساختند که باعث پیشرفت بیش تر علوم و فنون گردید.
۱۲. تجارت و بازرگانی در دوره ی اسلامی از چه راه هایی انجام می شد؟ هم از راه های خشکی و هم از راه دریا.
۱۳. تجارت و بازرگانی چه نقشی در گسترش علوم و فنون داشت؟ در این سفرها و آمد و رفت ها علوم و فنون از جایی به جای دیگر منتقل می شد.
۱۴. فن کاغذ سازی را مسلمانان از چه کسانی آموختند؟ چینی ها
۱۵. مهم ترین مقازه های کتاب فروشی در دوره ی اسلامی در کدام شهرها وجود داشت؟ بغداد، نیشابور، بخارا و ...
۱۶. یکی از مهم ترین مراکز علمی در دوره ی اسلامی را نام ببرید. دانشگاه جندی شاپور.
۱۷. دانشگاه جندی شاپور در کدام شهر و چه سلسله ای تأسیس شد؟ در اهواز و توسط سلسله ی سلسانیان.
۱۸. دانشگاه جندی شاپور تا چه زمانی به کار خود ادامه داد؟ سی صد سال بعد از ورود اسلام به ایران.
۱۹. یکی از بزرگ ترین کتاب خانه های دوره ی اسلامی در کدام شهر قرار داشت و کدام دانشمند در آن مطالعه و تحقیق می کرد؟ بخارا - ابن سینا.
۲۰. نظامیه ها چگونه مدرسی بودند؟ مدرسی که عده ی زیادی در آن درس می خواندند و همان جا زندگی می کردند و حکومت خرج آن ها را می داد.

۲۱. چه کسی نظامیه را تاسیس کرد؟ **خواجه نظام الملک.**
۲۲. معروف ترین نظامیه ها در کدام شهرها بودند؟ **نیشابور و بغداد.**
۲۳. دانشگاه های امروز جهان تقلیدی از مدارس ..... است. **نظامیه.**
۲۴. در رصدخانه ها چه کاری انجام می شد؟ **تحقیق درباره ی ستارگان.**
۲۵. معروف ترین رصدخانه های دوره ی اسلامی در کدام شهرها قرار داشت؟ **بغداد، اصفهان، ری.**
۲۶. نخستین بیمارستان و مدرسه ی پزشکی کدام بود؟ **دانشگاه جندی شاپور.**
۲۷. معروف ترین بیمارستان دوره ی اسلامی که داروخانه هم داشت، کدام بود؟ **بیمارستانی که عضالدوله ی دیلمی در بغداد بنا کرده بود.**
۲۹. در دوره ای که مسلمانان به پیشرفت های علمی بزرگ دست یافته بودند، مردم اروپا چه شرایطی داشتند؟ **مردم اروپا در جهل و خرافات بوده و از پیشرفت علم خبری نبود.**
۳۰. دوره ی عصر تاریکی اروپا چگونه بوده است؟ **دوره ی جهل و خرافات که از پیشرفت علمی خبری نبود و آن ها با حسرت به مسلمانان نگاه می کردند.**
۳۱. علوم و فنون چگونه به اروپا انتقال یافت؟ **به تدریج اروپاییان اثر علمی مسلمانان را ترجمه کردند و با آن ها آشنا شدند.**